



ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА И СТРУЧНА СЛУЖБА ВРБАС ДОО ВРБАС

Врбас, Мајора Милорада Рађеновића 55

Текући рачун: 340-1759-85

Тел: 021/705 421; Факс: 021/704 739; Е-mail: office@psss.vrbas.rs

ПИБ: 101419154, МБ: 08073147



ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА

БЕОГРАД
Макензијева 41

На основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији („Службени гласник РС“ бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18) субјект ревизије, ПССС ВРБАС ДОО ВРБАС из Врбаса, подноси

ИЗВЕШТАЈ О ОТКЛЈАЊАЊУ ГРЕШАКА, НЕПРАВИЛНОСТИ И ПОГРЕШНИХ ИСКАЗИВАЊА
ОТКРИВЕНИХ У РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ЗА 2021. ГОДИНУ

Број и датум извештаја о ревизији: 400-806/2022-06/6 од 14. октобра 2022. године.

Грешке, неправилности и погрешна исказивања које су обухваћене налазима из Извештаја о ревизији финансијских извештаја, а који могу бити садржани у делу извештаја *Резиме налаза*, и мере исправљања:

I

Грешке, неправилности и погрешна исказивања које су обухваћене налазима приоритета I, које је могуће отклонити у року од 90 дана.

1)

1.	Грешка, неправилност или погрешно исказивање	Друштво је на основу одлуке Скупштине друштва од 05. марта 2007. године, нераспоређену добит у износу од 39.773 хиљаде динара, евидентирало као повећање основног капитала, иако наведеном одлуком, није дата сагласност за повећање капитала, већ за пренос нераспоређене добити у пословни фонд Друштва. Евидентирајући повећање капитала на основу наведене Одлуке Скупштине, Друштво није поступио у складу са чланом 9. Закона о рачуноводству, због чега је износ од 39.773 хиљаде динара, више исказало позицију основног капитала, а мање нераспоређени добитак ранијих година.
2.	Опис мере исправљања	Извршена су корективна књижења у складу са Одељком 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке МСФИ за МСН, смањен основни капитал у корист нераспоређеног добитка из ранијих година у износу 39.773 хиљаде динара.
3.	Докази који се прилажу уз овај извештај да је мера исправљања предузета	Палог за књижење број 12 од 31.12.2022. године Картица конта 303000 Државни капитал од 31.12.2022. године.

2)

1.	Грешка, неправилност или погрешно исказивање	Друштво је као део зараде за новембар месец 2021. године извршило исплату средстава за седам запослених лица ангажованих на пројекту – Ревитализација слабо хумусног земљишта коришћењем микроорганизама у пољским условима које финансира Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за аграрна плаћања у укупном износу од 1.400 хиљада динара, а да обавезе запослених у вези са извршењем послова везаних за пројекат, није уредило посебним уговорним односом, на основу којег би се могао утврдити опис послова за које се врши исплата, време извршења и врста ангажовања ових лица, при чему су наведена средства, без јасних критеријума као део зараде лица ангажованих на пројекту, са обрачунатим припадајућим порезима и доприносима, што није у складу са чланом 105. Закона о раду. (Напомена: 3.2.2.2.2.)
2.	Опис мере исправљања	Друштво је интерним актом уредило процедуру за ангажовање лица запослених у Друштву који учествују на пројектима код Министарства и других органа, којом ће дефинисати врсту радног ангажовања и начин обрачуна и исплате средстава за трошковерада запослених. (Напомена: 3.2.2.2.2, Препорука број 10)
3.	Докази који се прилажу уз овај извештај да је мера исправљања предузета	Процедура за ангажовање лица запослених у друштву који учествују у пројектима, број 01-92 од 01.02.2023. Одлука о усвајању број 01-92/1 од 01.02.2023.

Докази који се прилажу уз овај извештај да су мере исправљања предузете:

– **ПРИОРИТЕТ 1**

Палог за књижење број 12 од 31.12.2022. године
Картица конта 303000 – Државни капитал од 31.12.2022. године

Процедура за ангажовање лица запослених у друштву који учествују у пројектима, број 01-92 од 01.02.2023.
Одлука о усвајању број 01-92/1 од 01.02.2023.

II

Грешке, неправилности и погрешна исказивања које су обухваћене налазима приоритета 2, које је могуће отклонити пре припремања наредног сета финансијских извештаја.

РБ	Грешка, неправилност или погрешно исказивање	Опис мере исправљања	Функција или звање лица одговорног за предузимање мере исправљања	Период у којем се планира предузимање мере исправљања
1	<i>навести грешку, неправилност или погрешно исказивање из извештаја о ревизији</i>	<i>навести и описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања грешке, неправилности или погрешног исказивања или смањења ризика од појављивања грешке у будућем пословању</i>	<i>навести које послове обавља или коју функцију врши лице које је одговорно за предузимање мере исправљања</i>	<i>навести када или у ком периоду ће бити предузета мера исправљања</i>
2	<i>Друштво није вршило попис потраживања од купаца у земљи и обавеза према добављачима у 2021. години што није у складу са чланом 2 став 3. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем. (Напомена: 3.1.1, Препорука број 1</i>	<i>Друштво је у 2022. Години на дан 31.12.2022. године извршило попис потраживања од купаца у земљи и обавеза према добављачима у земљи у складу са Правилником о начину вршења пописа и ускладило књиговодствено стање са стварним стањем, при чему нису утврђене разлике између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања потраживања и обавеза Докази: Извештај о Попису потраживања и обавеза са стањем на дан 31.12.2022. године.</i>		
3	<i>Друштво није у 2021. години, нити ранијих година евидентирало залихе недовршене производње и готових производа у оквиру рачуна залиха, на основу веродостојне рачуноводствене документације сачињене од стране стручних служби друштва, што није у складу са параграфом 13.4 и параграфом 13.15 Одељка 13 Залихе МСФИ за МСП и није успоставило</i>	<i>Друштво је у поступку успостављања књиговодства обрачуна трошкова и учинака оквиру класе 9, у складу са члановима 66-77 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва задруге и друга правна лица и</i>		

	<p>књиговодство обрачуна трошкова и учинка у оквиру класе 9 у складу са члановима 66-77 Правилника о књижном оквиру и садржини рачуна у Књижном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Због наведеног изражена је резерва за на исказивано стање залиха недовршене производње и готових производа. (Напомена: 3.2.1.4)Препорука број 4</p>	<p>предузетнике, у оквиру којег ће евидентирати трошкове недовршене производње и готових производа, на основу веродостојне рачуноводствене документације, сачињене од стране стручних служби друштва, за 2022. годину. Залихе недовршене производње и готових производа исказати ће у пословним књигама за 2022. годину на одговарајућим рачунима залиха у складу са Правилником о књижном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. О наведеним књижењима, након усвајања финансијских извештаја за 2022. годину, доставити ће се докази ДРИ. Доказ: акциони план план за отклањање неправилности откривене у ревизији – Обрачун производње за 2022. годину.</p>		
4	<p>Друштво није вршило исправку вредности потраживања од купаца у земљи на дан 31. децембар 2021. године на терет расхода, за потраживања која су старија од годину дана и неизвесна су у погледу њихове наплате, у износу од 1.014 хиљада динара. Друштво није вршило адекватну процену наплативости исказаних потраживања односно умањење истих што није у складу са параграфом 11.21 и 11.22 Одељка (Напомена: 3.2.1.5, Препорука број 5)</p>	<p>Друштво је на крају извештајног периода за 2022. годину извршило процену ненаплативости исказаних потраживања од купаца у земљи у складу са Одељком 11 Основни финансијски инструменти МСФИ за МСП. и извршило књижење исправке вредности на терет расхода. Докази: -процена ненаплативости потраживања - предлог комисије за отпис потраживања. -одлука Директора о отпису ненаплативих потраживања.</p>		

		- преглед исправке вредности потраживања -налог за књижење исправке вредности бр11 од 31.12.2022. године.		
5	Друштво је евидентирало у пословним књигама и приказало у финансијским извештајима за 2021. годину примљена средства од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за заштиту биља за обављање поверених послова од јавног интереса у износу од 35.078 хиљада динара на рачун прихода од продаје производа и услуга на домаћем тржишту, уместо на рачун прихода од донација, дотација и субвенција и сл.из републичког буџета, што није у складу са одредбама члана 50 и 53 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друга правна лица. (Напомена: 3.2.2.1.1, Препорука број 7)	Друштво је у 2022. години примљена средства од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за заштиту биља за обављање поверених послова од јавног интереса у фитосанитарној области, исказало на рачуну прихода од донација, дотација, субвенција и сл.из Републичког буџета у складу са чланом 53 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Доказ: -рачун-финансијска картица рачуна прихода од донација, дотација и субвенција из Републичког буџета и финансијска картица рачуна донација, дотација и субвенција из буџета АПВ - документација – аналитичке картице Одложених прихода од државних давања, као основ за скидање са рачуна 495 на рачун 642 и 643.		
6	Друштво је у 2021. години исказало приходе од донација, дотација, субвенција и сл.из Републичког буџета у износу од 3.400 хиљаде динара која се односе на примљена средства од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде за реализацију пројекта чији уговорени	Друштво је у 2022. години извршило признавање одложених прихода и примљених донација у пословним књигама и финансијском извештајима за 2022. годину извршило у складу са параграфом 24.4 Одељка 24 Државна давања, МСФП за МСП.		

<p>рок истиче у октобру 2022. године, без доказа о реализацији пројекта, што није у складу са Параграфом 24.4 Одељка 24 Државна давања, МСФИ за МСП којим је одређено да се давања добијена пре испуњавања критеријума признавања прихода, признају као обавеза. Због наведеног, Друштво је у билансу успеха за 2021. годину исказало веће приходе од донација, дотација и сл. за износ од 3.400 хиљаде динара а мање одложене приходе и примљене донације у билансу стања на дан 31.12.2021. године у истом износу. (Напомена: 3.2.2.1.3, Препорука број 8)</p>	<p>Докази: -рачуни-финансијске картице одложених прихода и примљених донација и прихода од условљених донација за 2022. годину -налози за књижење бр 17 од 31.12.2022. године. -одговарајућа документација-извештај о реализацији предмета Уговора број 680-00-00062/3/2021-02 који су основ за скидање са рачуна 495103 на рачун 641000.</p>		
<p>7 Друштво није у 2021. години набавку материјала и резервних делова у укупном износу од 8.195 хиљада динара евидентирало у оквиру рачуна залиха материјала, већ директно на рачун трошкова материјала и није успоставило аналитичку евиденцију материјала према врсти, количини и вредности, односно није вршило пријем и издавање материјала преко магацина на основу одговарајућих рачуноводствених исправа (требовања, издатница и радних налога). Наведено није у складу са чланом 9 и 12 Закона о рачуноводству, чланом 10 Правилника о књижном оквиру и садржини рачуна у Књижном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике, као и Одељком 13 Залихе МСФИ за МСП. Због наведеног изражавамо резерву на исказабе трошкове материјала и резервних делова за 2021. годину у</p>	<p>Друштво је у 2022. години успоставило евиденцију материјала који прибавља за потребе пословања, набавку и утрошак материјала евидентирало је у оквиру групе рачуна залихе материјала, такође је залихе материјала и резервних делова проценило у складу са одељком 13 МСФИ за МСП) и успоставило је аналитичке евиденције материјала.</p> <p>Докази:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дневник пријемница (достављена једна пријемница) - Дневник утрошата (са примером налога који служи као основ за књижење) 		

	износу од 8.195 хиљада динара. (Напомена: 3.2.2.2.1, Препорука број 11)			
8	Друштво није извршило правилан обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме због неусклађених евиденција помоћне са главном књигом, односно погрешно примењених основица за обрачун амортизације и примене различитих стопа амортизације за исту групу средстава. Такође, стопе амортизације нису прописане одговарајућим рачуноводственим политикама у складу са Одељком 17 МСФИ за МСП, због чега изражавамо резерву на исказане трошкове амортизације за 2021. годину у износу од 4.654 хиљада динара. (Напомена: 3.2.2.2.3, Препорука број 11)	Друштво је у 2022. години извршило правилан обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме, на основу стопа амортизације које су утврђене усвојеним рачуноводственим политикама, на начин да је ускладило помоћне са главном књигом и такво стање исказало у пословним књигама, у складу са Одељком 17 МСФИ за МСП. Докази: -рачуноводствене политике Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама, са прописаним стопама амортизације -обрачун амортизације за 2022. -изводи из помоћне књиге са исказаним прописаним стопама амортизације. - Дневник главне књиге, класа 0.		
9	Друштво није обелоданило у Напоменама уз финансијске извештаје за 2021. годину: -да је у 2021. години користило без накнаде земљиште површине 100 ха на основу Уговора закљученог са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управом за пољопривредно земљиште број: 320-51-8585/172-2019-14 од 06. фебруара 2020. године. - да је користило средства по основу државних давања, остварених по Уговорима са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде и Покрајинским секретаријатом за пољопривреду;	Друштво ће у напоменама уз финансијске извештаје за 2022. годину обелоданило: - податке о земљишту површине 100 ха које користи без накнаде а по основу Уговора закљученог са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде број 320-51-8585/172-2019-14 - Податке по основу државних давања, остварених по уговорима са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде и Покрајинским		

<p>водопривреду и шумарство;</p> <ul style="list-style-type: none"> - опис биолошких средстава и објашњење разлога због чега се фер вредност не може поуздано одмерити; - значајне износе неусаглашених потраживања, што није у складу са Одељком 3 Презентација финансијских извештаја и Одељком 8 Напомене уз финансијске извештаје МСФИ за МСП и одредбама члана 30 Правилника о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике. (Напомена: 3.2.3.) 	<p>секретаријатом за пољопривреду, водопривреду и шумарство.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Опис биолошких средстава са процењеном ФЕР вредношћу за 2022. годину на дан 31.12.2022. - Друштво није на дан 31.12.2022. године имало значајне износе неусаглашених потраживања. <p>Доказ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Акциони план за отклањање неправилности откривене у ревизији – Напомене уз финансијске извештаје за 2022. годину. 		
---	---	--	--

Докази који се прилажу уз овај извештај да ће мере исправљања бити предузете:

- ПРИОРИТЕТ 2

Докази који се прилажу уз овај извештај да ће мере исправљања бити предузете:

- Акциони план за отклањање неправилности откривене у ревизији – Напомене уз финансијске извештаје за 2022. годину;
- Акциони план за отклањање неправилности откривене у ревизији – Обрачун производње за 2022. годину;

Докази који се прилажу уз овај извештај да су мере исправљања предузете:

- Извештај о Потпису потраживања и овавеза са стањем на дан 31.12.2022. године;
- предлог комисије за отпис потраживања.
- одлука Директора о отпису ненаплативих потраживања.
- преглед исправке вредности потраживања
- налог за књижење исправке вредности бр11 од 31.12.2022. године;
- рачун-финансијска картица рачуна прихода од донација, дотација и субвенција из Републичког буџета и финансијска картица рачуна донација, дотација и субвенција из буџета АПВ
- документација – аналитичке картице Одложених прихода од државних давања, као основ за скидање са рачуна 495 на рачун 642 и 643.

- рачуни-финансијске картице одложених прихода и примљених донација и прихода од условљених донација за 2022. годину
- налози за књижење бр 17 од 31.12.2022. године.
- одговарајућа документација- извештај о реализацији предмета Уговора број 680-00-00062/3/2021-02 који су основ за скидање са рачуна 495103 на рачун 641000.
- Дневник пријемница (достављена једна пријемница)
- Дневник утрошака (са примером налога који служи као основ за књижење)
- рачуноводствене политике Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама, са прописаним стопама амортизације
- обрачун амортизације за 2022.
- изводи из помоћене књиге са исказаним прописаним стопама амортизације.
- Дневник главне књиге, класа 0.

III

Грешке, неправилности и погрешна исказивања које су обухваћене налазима приоритета 3, које је могуће отклонити у року од датума припреме наредног сета финансијских извештаја до три године.

РБ	Грешка, неправилност или погрешно исказивање	Опис мере исправљања	Функција или звање лица одговорног за предузимање мере исправљања	Период у којем се планира предузимање мере исправљања
1	<i>навести грешку, неправилност или погрешно исказивање из извештаја о ревизији</i>	<i>навести и описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања грешке, неправилности или погрешног исказивања или смањења ризика од појављивања грешке у будућем пословању</i>	<i>навести које послове обавља или коју функцију врши лице које је одговорно за предузимање мере исправљања</i>	<i>навести када или у ком периоду ће бити предузета мера исправљања</i>
2	<p><i>Друштво није успоставило адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле према захтевима Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору што:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>није усвојило стратегију управљања ризиком у складу са чланом 6. став 2 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору.</i> - <i>Није донело писане политике и процедуре које би пружиле разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив</i> 	<p>а) Друштво је у периоду након добијања Извештаја о извршеној ревизији предузело неопходне активности на организовању, одржавању и редовном ажурирању ФУК-а на следећи начин:</p> <p>- закључен је уговор о консултантским услугама за израду документације за успостављање система финансијског управљања и контроле (ФУК-а), као и припрема за успостављање и организовање функције интерне ревизије са лиценцираним овлашћеним интерним ревизором у јавном сектору, на основу којег су у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору и смерницама за ФУК за мале кориснике сачињена база</p>	директор Друштва	<p>Завршено</p> <p>Докази у прилогу Одазивног извештаја</p>

	<p>ниво дефинисан у процедурама за управљање ризиком у складу са чланом 7 став 1 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору;</p> <p>Није доставило Министарству финансија – централној јединици за хармонизацију Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2021 годину који се предаје до 31. марта 2022. године, што није у складу са чланом 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору. (Напомена: 3.1.1.)</p>	<p>документа за организовање и функционисање система ФУК-а и то: Правилник о систему ФУК-а Стратегија управљања ризицима Одлука о именовању руководиоца ФУК-а Акциони план успостављања, одржавања и редовног ажурирања ФУК-а</p>		
		<p>б) Подношење Годишњег извештаја о систему финансијског управљања и контроле Министарству финансија-Централној јединици за хармонизацију</p>	<p>директор Друштва</p>	<p>до 31. марта 2023. године</p>
		<p>в) имплементација, одржавање и редовно ажурирање и праћење и процена система ФУК-а и у вези са тим доношење писаних политика и процедура са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво дефинисан у процедурама за управљање ризиком.</p>	<p>директор Друштва и руководиоци служби</p>	<p>Процес који се планира завршити до 31. децембра 2024. године</p>
<p>3</p>	<p>Друштво није успоставило интерну ревизију у складу са одредбама члана 82 Закона о буџетском систему и одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном. (Напомена: 3.1.2.)</p>	<p>а) Друштво је у периоду након добијања Извештаја о извршеној ревизији предузело неопходне активности на организовању и успостављању функције интерне ревизије на следећи начин: -закључен је уговор о консултантским услугама за израду документације за успостављање система финансијског управљања и контроле (ФУК-а), као и припрема за успостављање и организовање функције интерне ревизије са лиценцираним овлашћеним интерним ревизором у</p>	<p>директор Друштва</p>	<p>Завршено</p> <p>Докази у прилогу Одазивног извештаја</p>

	<p>јавном сектору, на основу којег су у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору, као и смерницама за ФУК за мале кориснике сачињена база документа за организовање интерне ревизије и то:</p> <p>Етички кодекс Повеља интерне ревизије Процедура рада интерне ревизије-у Нацрту</p>		
	<p>б) Доношење одлуке о начину организовања и функционисања интерне ревизије у Друштву</p>	директор Друштва	до 30. априла 2023. године
	<p>в) Ангажовање интерног ревизора закључувањем уговора о раду, након прибављања сагласности за ново запошљавање и спровођењем процедуре за избор стручног лица или, с обзиром на величину Друштва, ангажовањем стручног лица са лиценцом по уговору о допунском раду</p>	директор Друштва	до 15. јануара 2024. године

– **ПРИОРИТЕТ 3**

Мере су предузете, документи су сачињени и усвојени:

- *Правилник о систему ФУК-а*
- *Стратегија управљања ризицима*
- *Одлука о именовану руководиоца ФУК-а*
- *Акциони план успостављања, одржавања и редовног ажурирања ФУК-а*
- *Акциони план за успостављање интерне ревизије*

- *Етички кодекс*
- *Повеља интерне ревизије*
- *Процедура рада интерне ревизије-у Нацрту*

Докази који се прилажу уз овај извештај да ће мере исправљања бити предузете:

- *Акциони план за отклањање неправилности откривене у ревизији – Интерна ревизија;*
- *Акциони план за отклањање неправилности откривене у ревизији – ФУК;*

Докази о отклањању грешака, неправилности и погрешних исказивања достављају се у прилогу извештаја.

Доказе о отклањању неправилности обухваћених налазима другог и трећег приоритета доставићемо након истека рока за предузимање мера.

Функција

Огњен Васиљевић



(потпис)